

Den 28. april 2000 afgav jeg endelig rapport om min inspektion af Arresthuset i Køge den 7. december 1999. I rapporten bad jeg arresthuset om udtalelser og om underretning mv. med hensyn til forskellige forhold. Jeg bad om at disse udtalelser og underretninger mv. blev sendt gennem Direktoratet for Kriminalforsorgen for at direktoratet kunne få lejlighed til at kommentere det som arresthuset anførte.

Jeg modtog med brev af 21. november 2000 fra Direktoratet for Kriminalforsorgen en udtalelse af 19. juni 2000 med bilag fra Arresthuset i Køge samt direktoratets bemærkninger.

Efter min foreløbige gennemgang af de modtagne udtalelser anmodede jeg med skrivelse af 27. november 2000 Direktoratet for Kriminalforsorgen om en supplerende udtalelse om arresthusets gårdtursareal.

Jeg modtog en udtalelse af 13. december 2000 fra Direktoratet for Kriminalforsorgen om et punkt der var udskudt i første omgang, og som angår grundlaget for forhørscelleanbringelser.

Jeg modtog endvidere en udtalelse af 12. januar 2001 fra Direktoratet for Kriminalforsorgen om gårdtursarealet.

Jeg skal herefter meddele følgende:

Ad pkt. 2.3.1. – Toilet- og badeforhold

I rapporten beskrev jeg de fire toiletter og to baderum på første og anden etage. Jeg noterede mig at baderummene var lettere medtaget af fugt, navnlig for så vidt angår lofterne som trængte til maling. Jeg bad arresthuset om at oplyse hvorvidt der var planer for maling af lofterne i baderummene.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har i udtalelsen oplyst at arresthuset har oplyst at lofterne blev malet i forbindelse med de istandsættelsesarbejder der var påbegyndt ved inspektionen den 7. december 1999.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Ad pkt. 2.3.3. – Besøgsrum

I rapporten beskrev jeg arresthusets fire besøgsrum, og jeg udtalte at rummene efter min opfattelse kunne indrettes mere indbydende og hyggelige end det var tilfældet. Jeg bad arresthuset om at overveje hvilke muligheder der måtte være for at gøre besøgsrummene mere indbydende og hyggelige.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst at det ifølge arresthuset vil kræve indkøb af et nyt møblement – udgifter på i alt ca. 35.000 kr. – for at gøre besøgsrummene mere indbydende og hyggelige. Afholdelse af en sådan udgift vil gå ud over den almindelige prioritering efter hvilken arresthuset prioriterer de indsattes celler og øvrige opholdssteder højere end besøgsrummene, som blev malet i 1999.

Direktoratet har henholdt sig hertil og lagt til grund at besøgsrummene indgår i arresthusets prioritering af den løbende udskiftning af inventar.

Jeg fastholder min opfattelse af at besøgsrummene bør indrettes mere indbydende og hyggeligt, og jeg tager til efterretning at besøgsrummene indgår i arresthusets prioritering af den løbende udskiftning af inventar.

Jeg beder arresthuset om at oplyse hvornår en udskiftning af inventaret i besøgsrummene kan forventes at ske efter den prioritering som arresthuset foretager.

I rapporten rejste jeg et spørgsmål om udlevering af præservativer til indsatte i forbindelse med besøg.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har henvist til arresthusets oplysninger om at præservativer er til rådighed for indsatte i forbindelse med besøg.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Ad pkt. 2.3.5. – Fritidsrum

I rapporten bad jeg arresthuset om at oplyse om det ville være muligt at fremskaffe vejledninger til samtlige seks motionsmaskiner. Hvis dette ikke var tilfældet, bad jeg om at modtage oplysninger om hvorledes arresthuset da informerer de indsatte om en korrekt brug af maskinerne.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst at arresthuset har oplyst ”at der er vejledning til en del af maskinerne, og at der således alene er tale om 2 håndredskaber og en motionscykel, hvor der ikke er en vejledning”.

Jeg lægger efter det oplyste til grund at der er skriftlig vejledning til samtlige seks motionsmaskiner, og jeg foretager ikke videre. Hvis min antagelse ikke er korrekt, anmoder jeg arresthuset om at oplyse mig herom.

Ad pkt. 2.3.7. – Gårdtursarealer

Under inspektionen oplyste arresthuset at internt fastsatte regler om sammensætning af indsatte i de enkelte bure ved gårdtur skyldtes en udtalelse fra Folketingets Ombudsmand hvorefter arresthuset skulle tage hensyn til de indsattes nationalitet således at nationaliteterne fordeles jævnt.

I rapporten bad jeg om oplysning om hvilken udtalelse der sigtedes til, og jeg bad om at det blev præciseret hvorledes sammenhængen mellem udtalelserne og de interne regler for gårdturen var.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har hertil udtalt følgende:

”...

Arresthuset har oplyst, at arrestforvareren ved tiltræden af stillingen i 1982 af den afgående arrestforvarer blev informeret om, at opdelingen af arresthuset i 4 sektioner var afstedkommet af en klage fra udenlandske indsatte, der følte sig diskrimineret ved at de blev anbragt i samme gård under afholdelse af gårdtur. På baggrund af denne klage blev der lavet en opdeling, hvorefter nationaliteterne blandes. Arresthuset kan ikke oplyse, om klagen blev behandlet af ombudsmanden, og arrestforvareren har ikke kunnet finde sagen, der er fra før hans tiltræden i 1982.

Arresthuset har efterfølgende telefonisk præciseret, at der med udtrykket ’nationaliteterne blandes’, ikke menes, at indsatte af udenlandsk herkomst fordeles jævnt på gårdturene. Arresthuset tager konkret hensyn til den enkelte indsattes ønsker med hensyn til at være på gårdtur sammen med bestemte andre indsatte, herunder indsatte af samme nationalitet og samme sprog, men den indsattes nationalitet har ikke i sig selv betydning for sammensætningen af indsatte på gårdtur.

Direktoratet kan henholde sig hertil. Direktoratet kan oplyse, at den klagesag, der henvises til, ikke har kunnet identificeres.

...”

Det er naturligvis beklageligt at der ved arresthuset – må jeg forstå – i lang tid har været fulgt nogle interne regler om afvikling af gårdture som skulle basere sig på en ombudsmandsudtalelse som jeg må lægge til grund ikke eksisterer.

Det der nu er oplyst om fordeling af indsatte ved gårdtur, giver mig ikke anledning til bemærkninger.

I rapporten beskrev jeg gårdtursarealerne der består dels af et stort græsbeklædt areal kaldet ”Grønnegård”, dels af fire bure på hver ca. 9,15 m x 4 m og en forgård på ca. 12 m x 3,6 m – alle med gitter i taget. Uden om gårdtursarealet er der en ringmur.

Jeg udtalte i rapporten bl.a.:

”...

Jeg må forstå at forholdet er det at arresthuset (i 1977) er bygget på en sådan måde at det almindelige gårdtursareal er det som jeg ovenfor har betegnet som ’udsigtsgård’. Dette er beliggende i det sikrede område og var beregnet til anvendelse som almindeligt gårdtursareal for de indsatte. De fire bure var alene beregnet som gårdtursareal for isolanter.

På et tidspunkt som ikke blev nærmere angivet, men som – forstår jeg – ligger ikke ret lang tid efter åbningen af arresthuset, skete der nogle flugter og flugtforsøg fra gårdtursarealet. Der blev herefter truffet beslutning om ikke længere at anvende dette gårdtursareal, men alene at afvikle gårdture i de fire bure. Arrestforvareren oplyste under inspektionen at man havde overvejet at foretage bygningsmæssige ændringer af (ring)muren for at sikre gårdtursarealet yderligere, men at dette var blevet opgivet efter modstand fra byggeriets arkitekt.

Hvilken myndighed der har truffet afgørelse om den omtalte radikale ændring af anvendelsen af gårdtursarealerne i arresthuset, blev ikke oplyst under inspektionen.

Jeg anmoder arresthuset og Direktoratet for Kriminalforsorgen på baggrund af det der er anført ovenfor, om en nærmere redegørelse for gårdtursarealerne i Arresthuset i Køge, herunder at oplyse hvilken myndighed der har truffet beslutning om den radikale ændring af anvendelsen af arealerne, og tidspunktet herfor.

Om de fire bure finder jeg i den sammenhæng anledning til at bemærke at de efter min opfattelse er uegnede og utidssvarende til afvikling af gårdture for indsatte der ikke er isolanter, herunder også under hensyn til det antal indsatte som burene skal rumme under gårdturene.

...”

I udtalelsen af 21. november 2000 anførte Direktoratet for Kriminalforsorgen følgende:

”...

Arresthuset har oplyst, at den såkaldte 'Grønnegård' (af ombudsmanden kaldet 'udsigtsgård') ved arresthusets ibrugtagning i 1977 blev anvendt til afholdelse af gårdtur for ikke isolerede.

På baggrund af en del undvigelser fra 'Grønnegård', hvor muren er ca. 3,20 m høj, blev afholdelse af gårdtur i området bragt til ophør. Der foreligger ikke oplysninger om, hvorvidt afgørelsen herom blev truffet af direktoratet eller arrestinspektøren.

Ved bygningssyn – angiveligt medio 80'erne – hvor der var stillet forslag om overdækning af arealet, blev arresthuset af ingeniøren informeret om, at arealet aldrig havde været tiltænkt det planlagte formål, dels på grund af murens ringe højde, dels de arkitektoniske forhold på stedet.

Arresthuset har telefonisk oplyst, at man finder, at 'Grønnegården' af sikkerhedsmæssige grunde er uegnet til gårdtur for det nuværende klientel i arresthuset.

Direktoratet kan oplyse, at direktoratet ikke ses at have truffet afgørelse om gårdtur i Grønnegården.

Direktoratet har i 1995 og 1996 givet bevilling til overdækning af forgården til gårdtursarealet med henblik på at sikre, at området kunne (og agtedes) anvendt til yderligere aktiviteter med de indsatte. Projektet blev afsluttet ultimo 1996.

Endvidere har direktoratets rejseinspektion i sin rapport af 6. marts 1997 om besøg i arresthuset den 5. december 1996 skrevet følgende: 'Der er udgang til et gårdtursareal med fire rektangulære fangegårde, hvis størrelse ikke giver mulighed for de store fysiske udfoldelser, i hvert fald ikke hvis samtlige indsatte er på gårdtur samtidig. Blandt andet for at imødegå dette problem er der for nylig gennemført en sikkerhedsmæssig overdækning af forgården til gårdtursarealet, så dette areal kan anvendes til aktiviteter med de indsatte.'

Direktoratet er enig i, at 'Grønnegården' ikke under de nuværende forhold er egnet til almindelig anvendelse som gårdtursareal, hvilket efter det oplyste formentlig heller ikke har været forudsat ved opførelsen af arresthuset.

Under henvisning til det oplyste om de aktuelle gårdtursforhold finder direktoratet, at det bør overvejes nærmere, om der er mulighed for at forbedre adgangen til gårdtur gennem en ændret tilrettelæggelse af gårdtursafviklingen, herunder gennem en forøget anvendelse af forgården, eller eventuel inddragelse af en del af 'Grønnegården' til gårdtursareal.

Direktoratet har bedt arresthuset overveje disse spørgsmål. Ombudsmanden vil blive orienteret om sagens videre forløb.

...”

Den 27. november 2000 skrev jeg således til Direktoratet for Kriminalforsorgen:

”...

Hermed bekræfter jeg modtagelsen af direktoratets udtalelse af 21. november 2000 om min rapport af 28. april 2000 om inspektion af Arresthuset i Køge den 7. december 1999. Ved inspektionen konstaterede jeg at gårdture alene blev afviklet i fire 'bure' og i en 'forgård'. Et areal benævnt 'Grønnegård' blev ikke benyttet til gårdture.

Arresthuset oplyste under inspektionen at de fire bure oprindeligt alene var tiltænkt isolationsanbragte, og 'Grønnegård' var beregnet til almindeligt gårdtursareal for ikke isolerede indsatte. Efter nogle flugter fra dette areal kort tid efter arresthusets åbning i 1977 havde man opgivet at anvende dette areal til gårdtur, der herefter alene bliver afviklet i de fire bure og i 'forgården'.

Jeg anmodede om en nærmere redegørelse for gårdtursarealerne i arresthuset, herunder om oplysning om hvilken myndighed der har truffet beslutning om den radikale ændring af anvendelsen af arealerne og tidspunktet herfor. Jeg gjorde samtidig nogle bemærkninger om de fire bure.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har i udtalelsen af 21. november 2000 oplyst

- at 'Grønnegården' ved ibrugtagningen af arresthuset i 1977 blev anvendt til gårdtursareal for ikke isolerede,*
- at dette ophørte efter nogle flugter,*
- at direktoratet ikke ses at have truffet en afgørelse om gårdtur i 'Grønnegården', og*
- at en ingeniør i midten af 1980'erne oplyste arresthuset om at arealet aldrig havde været tiltænkt det planlagte formål, dels på grund af murens ringe højde (3,20 m), dels på grund af de arkitektoniske forhold på stedet.*

Til brug for min bedømmelse af det passerede finder jeg at måtte bede om at modtage så præcise oplysninger om gårdtursarealerne ved arresthuset som muligt. Jeg går ud fra at det ved planlægningen af arresthuset har ligget klart hvilke gårdtursarealer der skulle anvendes til hvad, og at dette må fremgå af byggesagen med tilhørende tegninger mv. Jeg må umiddelbart stille mig tvivlende over for at der ved et arresthusbyggeri i 1977 er blevet planlagt gårdtursareal der alene består af de fire bure, samtidig med etableringen af 'Grønnegården' omgivet af en ringmur på 3,20 m. Jeg henviser også til de oplysninger som jeg modtog under inspektionen om den oprindelige anvendelse af gårdtursarealerne.

Om 'forgården', som direktoratet peger på en øget anvendelse af, finder jeg anledning til allerede nu at bemærke at en sådan øget anvendelse kun i meget begrænset omfang vil indebære en forbedring for de indsatte. Jeg henviser til det som jeg anførte i rapporten om de fire bure.

Af hensyn til det videre arbejde med opfølgingsrapport om inspektionen anmoder jeg om svar hurtigst muligt.

...”

Direktoratet har i udtalelsen af 12. januar 2001 anført følgende:

”...

Det fremgår af sagens akter, at det i overensstemmelse med ombudsmandens antagelser oprindeligt har været forudsat, at den såkaldte 'Grønnegård' skulle anvendes til fælles gårdtursarealer for ikke-undvigelsestruede indsatte.

Det fremgår endvidere af sagen, at man af sikkerhedsmæssige årsager oprindeligt overvejede at overdække hele 'Grønnegården', men at man valgte at afstå herfra, da det ikke ansås for muligt at tilvejebringe den fornødne ekstrabevilling hertil. I stedet blev arresthuset henvist til at benytte de fire overdækkede gårde samt den mindre overdækkede del af 'Grønnegården' til undvigelsestruede indsatte.

Direktoratet beklager, at disse oplysninger ikke fremgik af udtalelsen af 21. november 2000, som alene var baseret på en udtalelse fra en ingeniør under et bygningssyn.

Der henvises i øvrigt til direktoratets udtalelse af 21. november 2000, navnlig det oplyste om, at direktoratet i samarbejde med arresthuset vil overveje muligheden for at forbedre adgangen til gårdtur for de indsatte.

...”

Jeg lægger herefter til grund at det ved opførelsen og ibrugtagningen af Arresthuset i Køge var forudsat at "Grønnegård" skulle anvendes til fælles gårdtursareal for ikke-undvigelsestruede indsatte. Undvigelsestruede og – går jeg ud fra – isolanter skulle anvende de fire bure og forgården hertil. Jeg må forstå at det er Direktoratet for Kriminalforsorgen der har truffet en beslutning herom ("I stedet blev arresthuset henvist til ...").

Jeg er enig med direktoratet i at det er beklageligt at disse oplysninger ikke fremgik af den udtalelse af 21. november 2000 som direktoratet afgav i anledning af mine spørgsmål om gårdtursarealerne.

Jeg må endvidere lægge til grund at "Grønnegård" fra et tidspunkt som ikke kan oplyses præcist, men som sandsynligvis ligger længere end 20 år tilbage i tiden, ikke er blevet benyttet som forudsat og som besluttet af Direktoratet for Kriminalforsorgen til gårdtursareal for ikke-undvigelsestruede indsatte. Jeg må – således som sagen foreligger oplyst – lægge til grund at beslutningen herom er truffet af arresthuset uden forelæggelse for direktoratet.

Jeg må finde dette forhold overordentligt kritisabelt.

Folketingets Retsudvalg modtager en genpart af denne opfølgingsrapport som led i den almindelige orientering af udvalget om ombudsmandens inspektionsvirksomhed. Jeg har, for så vidt angår dette punkt om gårdtursarealerne, med denne orientering henvist til ombudsmandslovens § 24 hvorefter ombudsmanden – hvis undersøgelsen af en sag viser at der i den offentlige forvaltning må antages at være begået fejl eller forsømmelser af større betydning – skal give meddelelse til Folketingets Retsudvalg og til vedkommende minister. Jeg har således også orienteret justitsministeren om dette punkt.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har henvist til at direktoratet i udtalelsen af 21. november 2000 har oplyst at direktoratet i samarbejde med arresthuset vil overveje muligheden for at forbedre adgangen til gårdtur for de indsatte.

Jeg henviser til det som jeg har anført om afvikling af gårdture i de fire bure og forgården, og jeg henstiller at arbejdet med at forbedre gårdtursarealerne bliver fremskyndet mest muligt. Jeg udbeder mig underretning om hvad der sker i anledning af min henstilling.

Ad pkt. 3.1. – Arbejde

På tidspunktet for inspektionen var alene seks indsatte beskæftiget med arbejde i værkstedet. Det blev oplyst at der normalt arbejder 10 til 12 indsatte i værkstederne.

I rapporten bad jeg arresthuset om at oplyse hvilke planer arresthuset havde for at sikre at flere indsatte kan tilbydes beskæftigelse i værkstederne.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst at arresthuset har oplyst at arresthuset til stadighed har planer om udvidelse af beskæftigelsen i værkstederne. Det foregår ved direkte henvendelse til virksomheder. Dette har resulteret i at arresthuset nu beskæftiger ca. 12 indsatte på værkstederne. Hertil kommer at fire til seks indsatte er beskæftiget ved økonomidriften.

Direktoratet har henholdt sig til det som arresthuset har oplyst.

Arresthuset er normeret til 48 indsatte. De bygningsmæssige forhold i værkstederne gør det muligt at et betydeligt større antal end 12 indsatte kan beskæftiges her. På tidspunktet for inspektionen oplyste arresthuset at der normalt var beskæftiget ca. 10 til 12 indsatte i værkstederne. Det er det samme antal som der nu efter det oplyste beskæftiges.

Min anmodning om en udtalelse i rapporten sigtede til en forøgelse af antallet af beskæftigede indsatte i værkstederne. Jeg er naturligvis opmærksom på at ikke alle 48 indsatte er egnede til beskæftigelse i værkstederne. Jeg lægger imidlertid til grund – hvilket også blev bekræftet under inspektionen – at der er betydeligt flere indsatte end ca. 12 der ikke er uegnede til beskæftigelsen i værkstederne.

Idet jeg er opmærksom på at det kan være forbundet med vanskeligheder (periodevis) at skaffe tilstrækkeligt arbejde til værkstedsdrift, gentager jeg hermed min anmodning om oplysning om hvad der gøres for at sikre at flere indsatte tilbydes beskæftigelse i værkstederne.

Ad pkt. 3.3. – Undervisning

I rapporten bad jeg arresthuset om at oplyse i hvilket omfang der tilbydes danskundervisning til udlændinge i arresthuset.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst at arresthuset har oplyst at danskundervisning foregår ved opsøgende arbejde, og at der afvikles to ugentlige lektioner.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Ad pkt. 6.7. – Fællesskab

I rapporten anførte jeg følgende:

”...

Fællesskab foregår på hverdage mellem kl. 17.45 – 21.15, i weekenderne og på helligdage mellem 14.30 – 17.00.

Arresthuset opdeler de indsatte i to hold som holdes adskilt ved fællesskab og gårdtur. De indsatte på arresthusets to etager afholder således fællesskab hver for sig, således at de hver især har fællesskab hver anden dag i lokalerne på 1. sal.

Arresthuset begrundet dette med arresthusets negativt stærke indsatte (rockere) og problematiske indsatte.

Arresthuset blev som flere gange nævnt taget i brug i 1977.

Ved inspektionen måtte jeg umiddelbart få det indtryk at det oprindeligt var hensigten med indretningen af arresthuset at skabe mulighed for fællesskab for alle de indsatte – for hvem det af særlige grunde ikke er utilregneligt – i såvel fritiden, i arbejdstiden og ved gårdture. Både værkstederne, fritidsarealerne og gårdtursarealet (’udsigtsgården’, ’Grønnegård’; min tilføjelse) er rummelige og skulle kunne danne grundlag for et sådant fællesskab.

Imidlertid praktiseres fællesskab efter det oplyste kun i begrænset omfang:

i værkstederne er kun et begrænset antal indsatte beskæftiget. På tidspunktet for inspektionen var der kun seks indsatte beskæftiget men typisk vil 10-12 indsatte efter det oplyste være beskæftiget i værkstedet,

i fritiden er der alene fællesskab hver anden dag og da kun etagevis. Den dag da en indsat ikke har fællesskab er den pågældende låst inde på sin celle.

For indsatte der ikke arbejder i værkstedet – det vil sige for godt 30 indsattes vedkommende – er forholdet således det at de er låst inde i deres celle hele tiden bortset fra det tidspunkt hver anden dag fra kl. 17.45 til 21.15 (weekender og helligdage mellem kl. 14.30 til 17.00) hvor de har fællesskab i fritiden og det tidspunkt da de befinder sig i de omtalte bure (gårdtursarealerne) i en time hvor fællesskabet er begrænset til seks-otte indsatte i hvert bur.

Jeg er naturligvis opmærksom på at sikkerhedsmæssige forhold i bestemte situationer kan nødvendiggøre begrænsninger i fællesskab. Jeg forstod imidlertid under inspektionen at de nævnte begrænsninger i fællesskabet er permanente.

Jeg beder arresthuset og Direktoratet for Kriminalforsorgen om at oplyse om min beskrivelse af forholdene er korrekt.

Jeg beder oplyst hvilken myndighed der har truffet afgørelse om begrænsningen af fællesskabet, hvornår afgørelsen er truffet og på hvilket grundlag.

*Jeg henviser i øvrigt til at spørgsmålet om fællesskab på gangene og på tværs af etagerne indgik i min inspektion af Arresthuset i Vordingborg. Direktoratet har på mødet den 17. maj 1999 (i sagen om spørgeskemaundersøgelsen) oplyst at direktoratet vil drøfte dette spørgsmål med arresthusene. Jeg har endnu ikke modtaget underretning fra direktoratet om resultatet af disse drøftelser.
...*

Direktoratet for Kriminalforsorgen har i udtalelsen af 21. november 2000 anført følgende:

” ...

Ombudsmanden har bedt arresthuset og direktoratet om at oplyse, om ombudsmandens beskrivelse af forholdene vedrørende fællesskab er korrekt. Ombudsmanden har endvidere bedt om at få oplyst, hvilken myndighed, der har truffet afgørelse om begrænsningen af fællesskabet, hvornår afgørelsen er truffet, og på hvilket grundlag.

Arresthuset har oplyst, at ombudsmandens beskrivelse ikke er i overensstemmelse med de faktiske forhold. Der er fællesskab hver anden dag mandag-fredag og hver dag i weekender og på helligdage. Begge etager afholder fællesskab skiftevis eftermiddag og aften. I weekender og på helligdage afholdes udvidet fællesskab mellem kl. 14.30 og kl. 17.00 samt mellem kl. 17.45 og kl. 21.45, hvilket betyder, at alle ikke isolerede er i fællesskab i weekender og på helligdage.

Arresthuset har desuden bemærket, at det ikke er korrekt, at indsatte – der ikke arbejder på værkstedet – er låst inde i deres celle hele tiden bortset fra det tidspunkt hver anden dag, hvor de har fællesskab i fritiden. Ensformigheden afbrydes af aktiviteter som tilbudt undervisning i dagtimerne, besøg om aftenen, samt kontakt med forsorg, forsvarer, politi mv.

Arresthuset har endvidere oplyst, at man er bekendt med, at der ved ibrugtagningen af arresthuset blev gennemført fællesskab med alle indsatte. På baggrund af flere undvigelse fra arresthuset, der foregik i fællesskabstiden – blev forsøget med afholdelse af fællesskab for begge etager samtidig begrænset til etagevis fællesskab. Hvilken myndighed, der har truffet beslutning om begrænsningen af fællesskabet og hvornår, er usikkert.

Som tidligere oplyst, har direktoratet den 3. juli 2000 nedsat en arbejdsgruppe som skal drøfte spørgsmålet om fællesskab i arresthusene.

Arbejdsgruppens medlemmer har netop fået tilsendt udkast til indstilling med henblik på eventuelle bemærkninger. Arbejdsgruppen forventes snarest at kunne afgive endelig indstilling.

Direktoratet vil orientere ombudsmanden, når der er taget stilling til arbejdsgruppens indstilling.
...”

Som anført i den endelige rapport, s. 7, har rapporten i en foreløbig udgave været sendt til Arresthuset i Køge og til Direktoratet for Kriminalforsorgen til eventuelle bemærkninger om faktiske forhold som rapporten måtte give anledning til. Som det ligeledes er anført i den endelige rapport, er arresthuset og Direktoratet for Kriminalforsorgen ikke fremkommet med bemærkninger til den foreløbige rapport.

Jeg må efter det nu oplyste lægge til grund at fællesskab administreres således:

Hver anden hverdag har skiftevis indsatte i stuen og på første sal fællesskab i stuen mellem kl. 17.45 og kl. 21.15.

Både lørdag og søndag har indsatte på begge etager fællesskab. Indsatte på en etage har fællesskab i stuen mellem kl. 14.30 og kl. 17.00. Indsatte på den anden etage har den samme dag fællesskab mellem kl. 17.45 og kl. 21.15.

Dette svarer til hvad jeg fik oplyst under inspektionen. Jeg er opmærksom på at beskrivelsen i rapporten kan efterlade et andet indtryk af de faktiske forhold for så vidt angår fællesskab i weekenden.

Jeg er naturligvis opmærksom på at der i et arresthus er aktiviteter som nævnt af arresthuset og direktoratet som f.eks. undervisning, besøg og kontakt med forsorgen og politi mv. Dette er en afbrydelse af indelåsningen i cellen, men ikke fællesskab, bortset fra undervisning som foregår sammen med andre indsatte.

Jeg må konstatere at det ikke for arresthuset og Direktoratet for Kriminalforsorgen er muligt at oplyse hvilken myndighed der har truffet beslutning om de gennemførte begrænsninger af fællesskabet i forhold til det der var forudsat ved planlægningen af arresthuset, og som blev praktiseret ved ibrugtagningen i 1977.

Efter Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgens bekendtgørelse af 12. september 1978 om ophold i varetægtsfængsel, § 3, stk. 1, skal varetægtsarrestanter så vidt muligt have adgang til fællesskab.

Efter Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgens bekendtgørelse af 21. juni 1973 om fuldbyrdelse af frihedsstraf, § 4, stk. 1, udstås straf i almindelighed i fællesskab.

Udgangspunktet er således efter disse regler at der skal være fællesskab mellem de indsatte – (i dagtimerne) arbejdsfællesskab og (om aftenen) fritidsfællesskab. Bygningsmæssige forhold i mange af landets arresthuse er imidlertid sådanne at fællesskab ikke fuldt ud kan praktiseres på denne måde. I sådanne arresthuse må bestræbelserne gå ud på under de givne forhold at tilbyde fællesskab i det omfang det er muligt.

De bygningsmæssige forhold i Arresthuset i Køge sætter ikke begrænsninger for at der efter de nævnte regler kan praktiseres fællesskab både i arbejdstiden og i fritiden. Jeg må som nævnt lægge til grund at dette var forudsat ved gennemførelsen af arresthusbyggeriet, og det blev da også praktiseret i nogen tid efter ibrugtagningen i 1977.

Jeg er opmærksom på at sikkerhedsmæssige og/eller ordensmæssige forhold kan betyde at fællesskab periodevis må praktiseres på en bestemt måde, eventuelt også ved egentlige indskrænkninger i fællesskabet.

At der i Arresthuset i Køge er indført de omtalte væsentlige indskrænkninger i adgangen til fællesskab for de indsatte uden at der kan redegøres for hvilken myndighed der har truffet afgørelsen, uden at det kan oplyses hvornår afgørelsen blev truffet, og uden at der kan redegøres nærmere for på hvilket grundlag afgørelsen blev truffet, må jeg anse for meget kritisabelt.

Jeg henstiller til Direktoratet for Kriminalforsorgen – når indstillingen fra arbejdsgruppen om fællesskab i arresthusene foreligger – sammen med Arresthuset i Køge at fastsætte regler for hvorledes

fællesskab i arresthuset skal praktiseres, og at direktoratet i nogen tid herefter følger med i hvorledes ordningen fungerer.

Ad pkt. 6.9. – Talsmandsordning

I rapporten henviste jeg til Direktoratet for Kriminalforsorgens anmodning af 29. januar 2000 til arresthusene om at sørge for at de indsatte via den lokale husorden, opslag eller lignende orienteres om hvorledes de organisatoriske former for drøftelser med de indsatte administreres i arresthuset. Jeg bad om oplysning om hvad direktoratets anmodning havde givet arresthuset anledning til.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst at arresthuset har oplyst at det ved opslag senest den 16. december 1998 blev bekendtgjort på de indsattes opslagstavler hvorledes reglerne for organisatoriske drøftelser med (og blandt) indsatte er. Yderligere er orientering herom indarbejdet i den lokale husorden.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har henholdt sig til det oplyste.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Ad pkt. 8. – Gennemgang af rapporter

Som anført i min rapport (s. 35) foretog jeg i forbindelse med inspektionen en gennemgang af 29 forhørsrapporter, 5 magtanvendelsesrapporter, 1 håndjernsrapport, 4 sikringscellerapporter og 8 rapporter om anbringelse i observationscelle.

I min rapport har jeg dels udtalt kritik i en række tilfælde, dels anmodet om nærmere oplysninger om enkelte sager fra arresthuset og Direktoratet for Kriminalforsorgen.

Ad pkt. 8.1. – Disciplinærsager

Jeg har i rapporten måttet udtale kritik i 22 tilfælde.

Jeg anmodede om nærmere oplysninger i 11 tilfælde.

Efter at have undersøgt de nævnte 11 tilfælde nærmere har Direktoratet for Kriminalforsorgen i 9 tilfælde udtalt kritik af Arresthuset i Køge.

Jeg er enig i den kritik som Direktoratet for Kriminalforsorgen har udtalt i de 9 tilfælde.

Om de 2 sager som direktoratet ikke har udtalt kritik i, bemærker jeg følgende:

Jeg anmodede for så vidt angår 22 konkrete sager, arresthuset om en udtalelse om grundlaget for anbringelse i forhørscele, set i relation til betingelsen om at anbringelsen skal være nødvendig til undersøgelsens gennemførelse.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har i udtalelsen af 13. december 2000 anført følgende:

”...

Arresthuset har henvist til besvarelsen vedrørende side 40, punkt 8.1.2. [i rapporten; min tilføjelse] og oplyst, at der rettelig er tale om en foreløbig enrumsanbringelse med henblik på afhøring.

Arresthuset har som anført under punkt 8.1.2. på side 40 imidlertid den 23. august 2000 telefonisk oplyst, at der rettelig er tale om, at de indsatte har været anbragt i forhørscele.

Arresthuset har endvidere telefonisk den 12. oktober 2000 oplyst, at de indsatte har været anbragt i forhørscele med henblik på afhøring, og at afhøringen er foretaget under selve afholdelsen af forhøret. Der er således ikke foretaget undersøgelser i sagerne, før forhøret blev afholdt.

Direktoratet finder for så vidt angår forhørsprotokollat af 17. marts 1999, der vedrører besiddelse af en mobiltelefon, at det er berettiget, at den pågældende har været anbragt i forhørscele, idet der var risiko for at den pågældende, såfremt han forblev i fællesskab, ville kunne vanskeliggøre sagens opklaring ved at få andre, herunder andre indsatte, til at påtage sig ejerskabet af mobiltelefonen.

Direktoratet finder for så vidt angår forhørsprotokollat af 11. februar 1999, 7. april 1999, 20. april 1999, 29. april 1999, 3. maj 1999, 9. maj 1999, 29. juni 1999 kl. 14.01, 29. juni 1999 kl. 14.05, 13. juli 1999, 19. juli 1999, 30. juli 1999, 31. august 1999, 1. september 1999, 23. september 1999, 28. september 1999, 29. september 1999, 4. oktober 1999, 12. oktober 1999 og 8. november 1999, der vedrører besiddelse af rygeredskaber og hash, at det er berettiget, at de pågældende har været anbragt i forhørscelle, idet der var risiko for at de pågældende, såfremt de forblev i fællesskab, ville kunne vanskeliggøre sagens opklaring ved at få andre indsatte til at påtage sig ejerskabet til de fundne genstande m.v.

Direktoratet finder for så vidt angår forhørsprotokollat af 19. august 1999, der vedrører en indberetning om ikke at have fulgt personalets anvisninger om opholdssted samt ikke at have anvendt en acceptabel omgangstone og omgangsform, at det er berettiget, at den pågældende har været anbragt i forhørscelle, idet der var risiko for at den pågældende, såfremt han forblev i fællesskab, ville kunne vanskeliggøre sagens opklaring ved at påvirke eventuelle vidner.

Direktoratet finder for så vidt angår forhørsprotokollat af 26. april 1999, der vedrører truende og utilladelig adfærd overfor en fængselsfunktionær, at det er berettiget, at den pågældende har været anbragt i forhørscelle, idet der var risiko for at den pågældende, såfremt han forblev i fællesskab, ville kunne vanskeliggøre sagens opklaring ved at påvirke eventuelle vidner.
...”

Jeg foretager mig ikke videre vedrørende dette spørgsmål.

I rapporten beskrev jeg reglerne om ikendelse af straf af bøde eller strafcelle i direktoratets cirkulære af 13. september 1978 om anvendelse og fuldbyrdelse af disciplinærstraf over for varetægtsarrestanter.

Jeg henviste til at de 19 sager som endte med disciplinærstraf, alle endte med strafcelle i 3, 6 eller 10 dage i henholdsvis 1, 10 og 8 tilfælde. Jeg bad om udtalelser om arresthusets praksis for udmåling af disciplinærstraf.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har udtalt følgende:

”...

Arresthuset har oplyst, at udmåling af disciplinærstraf altid beror på en konkret vurdering, og at i sager om overtrædelse af lov om euforiserende stoffer vil disciplinærstraffen i førstegangstilfælde normalt være strafcelle i 6 dage og i gentagelsestilfælde strafcelle i 10 dage.

Arresthuset har endvidere den 23. august 2000 telefonisk oplyst, at arresthuset ved udmåling af disciplinærstraf skelner mellem, om der er tale om hash eller hårde stoffer og ser på mængden heraf, ligesom arresthuset lægger vægt på, om stofferne er indsmuglet i forbindelse med udgang.

Arresthuset har endvidere oplyst, at er der tale om besiddelse af hårde stoffer eller mere end 10 gram hash, anmeldes forholdet til politiet med henblik på efterforskning.

Arresthuset har endvidere den 12. oktober 2000 telefonisk oplyst, at indsmugling af euforiserende stoffer, herunder hash i forbindelse med udgang, hvor mængden er under 10 gram, og hvor det indsmuglede alene er beregnet til eget brug, normalt medfører strafcelle i 6 dage. Indsmugling af større mængder end 10 gram, der er beregnet til eget brug, samt indsmugling af hårdere stoffer og hash, der er beregnet til videresalg i arresthuset, medfører altid anmeldelse til politiet. I disse tilfælde ikendes de indsatte ikke en disciplinærstraf eller en anden foranstaltning for at undgå dobbeltreaktion. Herudover vurderes det, alt efter karakteren af det indsmuglede, om den pågældende fortsat er egnet til udgang. Normalreaktionen i forbindelse med misbrug af udgang medfører en individuel udgangsspærring i henhold til udgangscirkulæret. I sager, hvor der foretages anmeldelse, tilbagekaldes udgangen, og arresthuset afventer den retslige afgørelse fra politiet.

Arresthuset har herudover oplyst, at besiddelse af en mobiltelefon i førstegangstilfælde medfører strafcelle i 5 dage, og at det forhold, at de indsatte ikke følger personalets anvisninger i førstegangstilfælde, medfører en henstilling eller advarsel, i grovere tilfælde strafcelle i 3 dage og i gentagelsestilfælde ligeledes strafcelle i 3 dage.

Arresthuset har desuden oplyst, at bødestraf ikke har nogen effekt i arresthuset, idet de indsatte i arresthuset kan medbringe økonomiske midler.

Direktoratet skal oplyse, at når det drejer sig om normalreaktioner i forbindelse med disciplinære afgørelser, så afgøres hver enkelt sag ud fra en konkret vurdering, og i forhold til normalreaktionerne kan der fremkomme oplysninger under forhøret, som kan virke skærpene eller formildende på den afgørelse der træffes.

Direktoratet har på det foreliggende grundlag ikke bemærkninger til arresthusets praksis vedrørende udmåling af disciplinærstraf.

...”

Jeg er enig i det som Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst om at normalreaktioner i forbindelse med disciplinære afgørelser skal træffes efter en konkret vurdering. I forhold til normalre-

aktionen kan der under forhøret fremkomme oplysninger som kan virke skærpende eller formildende på den afgørelse der træffes.

Jeg må forstå arresthusets oplysning om at bødestraf ikke har nogen effekt i arresthuset idet de indsatte i arresthuset kan medbringe økonomiske midler, således at arresthuset har valgt helt at se bort fra den del af sanktionssystemet som består af bøde. Dette bekræftes for så vidt af at der i ingen af de disciplinærsager som jeg har gennemgået, er ikendt en bøde.

Jeg anmoder Direktoratet for Kriminalforsorgen om en udtalelse om dette forhold. Jeg bemærker herved at fravalget af sanktionsformen bøde kan betyde at i øvrigt normale bødetilfælde enten slet ikke straffes, eller at de straffes med strafcelle. Ingen af de to muligheder synes at være i overensstemmelse med disciplinærstraffesystemet.

Ad pkt. 8.2. – Enrumsanbringelse

Jeg har i rapporten måttet udtale kritik i to tilfælde.

Jeg anmodede om nærmere oplysninger i fire tilfælde.

Efter at have undersøgt tre af disse tilfælde nærmere har Direktoratet for Kriminalforsorgen udtalt kritik af Arresthuset i Køge i alle tre tilfælde.

Jeg er enig i den kritik som direktoratet har udtalt i de tre tilfælde.

Om det fjerde tilfælde bemærker jeg følgende:

Arresthuset har gennem Direktoratet for Kriminalforsorgen fremsendt to notater som jeg bad om i rapporten under pkt. 8.2.1. (s. 63). Jeg har gennemgået de to notater og har konstateret at der i begge tilfælde ikke er forholdt i overensstemmelse med Direktoratet for Kriminalforsorgens cirkulære-

skrivelse af 19. april 1991 om notatpligt ved ophør af enrumsanbringelse hvorefter dato og klokkeslæt for ophør af enrumsanbringelse skal noteres. I begge tilfælde er der alene angivet dato.

Dette er beklageligt.

Ad pkt. 8.3. – Anvendelse af håndjern

Gennemgangen af en håndjernsrapport gav mig ikke anledning til kritik eller spørgsmål.

Ad pkt. 8.4. – Magtanvendelse

Gennemgangen af fem rapporter om magtanvendelse gav mig anledning til kritik i to tilfælde.

Ad pkt. 8.5. – Sikringscelleanbringelse

Jeg har i rapporten måttet udtale kritik i fem tilfælde.

Jeg anmodede om nærmere oplysninger i ni tilfælde.

Efter at have undersøgt disse ni tilfælde nærmere har Direktoratet for Kriminalforsorgen i tre tilfælde udtalt kritik af Arresthuset i Køge.

Jeg er enig i den kritik som direktoratet har udtalt i de tre tilfælde.

Om de spørgsmål som direktoratet ikke har udtalt kritik i, bemærker jeg følgende:

I rapporten bad jeg arresthuset om at oplyse om arresthusets retningslinier for proceduren for sikringscelleanbringelse og fiksering, herunder for placering af ansvaret for reglernes iagttagelse. Hvis sådanne regler fandtes i skriftlig form, anmodede jeg om at modtage et eksemplar heraf.

Jeg har modtaget et eksemplar af arresthusets ”Instruks vedr. fiksering i sikringscelle”. Instruksen er udateret.

Instruksen har følgende indhold:

” ...

- I forbindelse med sikringscelleanbringelse, herunder fiksering, foretages visitation og omklædning.
- Såfremt omklædning ikke umiddelbart er muligt, på grund af den indsattes voldsomhed, foretages den nødvendige visitation og afklædning *efter* fikseringen, hvorefter den fikserede udstyres med et tæppe.
- Lægen tilkaldes telefonisk og informeres om sikringscelleanbringelsen med henblik på lægetilsyn.
- Arrestforvarer/ledende overvagtimester underrettes snarest.
- På hverdage ml. 22.00 og 06.00 og fra fredag kl. 22.00 til mandag kl. 06.00 indkaldes rådighedsvagten.
- Rapport vedrørende anbringelse i sikringscelle udfærdiges (dfk 110).
- Observationsskema. Alle observationer og bemærkninger omkring den fikseredes adfærd noteres på skema dfk 107 med dato og tidspunkt (mindst notat hver 15. minut).
- Sikringscelleanbragte fra andre institutioner tilbageføres de respektive institutioner, når sikringscelleanbringelse ikke længere er påkrævet.
- Se i øvrigt cirkulære af 27. maj 1994, afsnit K, gruppe 2, løbenr. 1 i cirkulæresamlingen).

...”

Instruksen fremstår – som også overskriften angiver – navnlig som en instruks vedrørende fiksering. Udgangspunktet for anbringelse i sikringscelle er at den anbragte ikke fikseres. Dette skal kun ske hvis det skønnes nødvendigt, jf. § 10 i Direktoratet for Kriminalforsorgens cirkulære af 27. maj 1994 om anvendelse af observationscelle, sikringscelle, fiksering mv. i Kriminalforsorgens anstalter og arresthusene.

Instruksen er ikke egnet til at holde dette udgangspunkt for øje. Der skal ved alle sikringscelleanbringelser foretages notater på observationskemaer. Instruksens syvende punkt om observationskema omhandler ”den fikseredes adfærd”.

Jeg henstiller til arresthuset at udarbejde nye retningslinier.

Jeg anmoder om at disse sendes til mig til orientering gennem Direktoratet for Kriminalforsorgen.

I rapporten bad jeg arresthuset om en udtalelse om hvorfor der i en sag gik 30 minutter før der blev givet underretning til den vagthavende. Arresthuset har bl.a. oplyst at det i den konkrete sag var den vagthavende selv der den 8. november 1999 kl. 17.00 traf afgørelse om anbringelsen.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Dette giver mig ikke anledning til bemærkninger.

I rapporten bad jeg arresthuset om at oplyse mig om baggrunden for at der i to sager forløb mellem en time og 10 minutter og en time og 45 minutter fra det tidspunkt da lægen blev kontaktet, til lægetilsynet blev udført. Jeg bad endvidere arresthuset om at oplyse hvorvidt arresthuset har forsøgt indgået aftaler som nærmere beskrevet af en arbejdsgruppe vedrørende anvendelse af sikringscelle i kriminalforsorgens anstalter og arresthuse.

Arresthuset har oplyst at i begge de nævnte tilfælde har arresthusets læge ikke været disponibel, hvorfor vagtlægen blev tilkaldt, og arresthuset har ingen indflydelse på vagtlægens dispositioner og arbejdstilrettelæggelse.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Arresthuset har videre oplyst at arresthuset har overvejet at indgå aftaler med de lokale vagtlægechefer om tilsyn af sikringscelleanbragte, men at man har vurderet at der hverken var mulighed eller behov herfor. Arresthuset har lagt vægt på at arresthuslægen kan kontaktes i dagtimerne alle ugens dage, herunder at arresthuslægen har en afløser i forbindelse med ferier mv. Såfremt arresthuslægen ikke er disponibel, tilkalder arresthuset vagtlægen. Arresthuslægen deltager også i vagtlægeordningen.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Arresthuset har ikke oplyst nærmere om baggrunden for at man har vurderet at der ikke er mulighed for at indgå aftale med de lokale vagtlægechefer. Jeg må på baggrund af det oplyste lægge til grund at der ikke har været taget kontakt til vagtlægecheferne eller andre med henblik på at etablere en ordning.

Henset til at de konkrete eksempler illustrerer et behov for en forbedret ordning for lægetilkald, og til arbejdsgruppens anbefalinger henstiller jeg til arresthuset at der etableres en ordning der gør det muligt at overholde sikringscellecirkulærets § 13 hvorefter lægetilkald skal ske omgående med henblik på at lægetilsyn kan finde sted ”så hurtigt som det kan lade sig gøre”.

Jeg beder arresthuset om underretning når en ordning er etableret.

I rapporten bad jeg arresthuset om at oplyse baggrunden for at der i en konkret sag forløb så lang tid uden at en indsat i sikringscelle uden fiksering blev tilset.

Arresthuset har oplyst at der altid er konstant og direkte opsyn med indsatte der anbringes i sikringscelle, uanset om de indsatte er fikseret eller ej. Arresthuset har videre oplyst at den pågældende indsatte var under konstant opsyn fra anbringelsen kl. 17.00 til han kl. 20.35 blev overført til "Fjorden". Arresthuset har herudover oplyst at det fremgår af bemærkningerne angående observation i rapporten om den pågældende anbringelse at fængselsfunktionæren under den konstante observation påførte rapporten bemærkninger kl. 17.00, kl. 17.25, og kl. 17.40, at fængselsfunktionæren tilsyneladende ikke har fundet anledning til at påføre rapporten andre bemærkninger, og at vagtlægen herefter kl. 18.25 har påført rapporten at der var aftalt psykiatrisk vurdering af den indsatte.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Efter sikringscellecirkulærets § 15 skal enhver der tilses den sikringscelleanbragte, foretage notat.

Af Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgens følgebrev af 27. maj 1994, pkt. 7, fremgår bl.a. følgende:

"...

Indsatte, der er anbragt i sikringscelle uden fiksering ..., skal jævnligt tilses af personalet. Hvor hyppigt tilsyn skal ske vil bero på en konkret vurdering. I visse tilfælde vil der også i disse situationer kunne være behov for fast vagt eller i hvert fald meget hyppige observationer, mens det i andre tilfælde kan være tilstrækkeligt at tilses med noget længere intervaller.

..."

I min foreløbige rapport af 25. januar 2001 vedrørende inspektion af Statsfængslet i Vridsløselille har jeg rejst spørgsmålet over for direktoratet om hvorvidt der efter direktoratets opfattelse er nogen øvre grænse for hvor lang tid der må gå mellem tilsyn når den indsatte ikke er fikseret, herunder hvorvidt "noget længere intervaller" kan være en time eller mere.

Idet jeg har noteret mig arresthusets oplysninger om at der altid er fast vagt ved sikringscelleanbringelse uanset om der er sket fiksering eller ej, beder jeg i denne forbindelse direktoratet om at

oplyse hvorvidt notat om tilsyn i sådanne situationer også skal ske hvert kvarter på samme måde som i situationer hvor der er sket fiksering.

Jeg afventer direktoratets svar før jeg tager stilling til om jeg foretager mig yderligere i forbindelse med Arresthuset i Køge.

I rapporten bad jeg arresthuset om en udtalelse vedrørende den tidsmæssige udstrækning af de anvendte fikseringsmidler i forbindelse med en konkret fiksering den 22. august 1999.

Direktoratet har på baggrund af arresthusets oplysninger om baggrunden for fikseringen oplyst at direktoratet ikke mener at arresthuset har godtgjort at fikseringen af den pågældende var nødvendig og i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet. Direktoratet har udtalt kritik heraf.

Som anført ovenfor er jeg enig i den kritik som direktoratet har udtalt. På denne baggrund finder jeg ikke anledning til at foretage mig yderligere vedrørende spørgsmålet om den tidsmæssige udstrækning af fikseringen.

I rapporten bad jeg arresthuset om at oplyse mig om hvorvidt der i fire tilfælde af beslutning af ophør af sikringscelleanbringelse var tale om at beslutningen var truffet af en ledende overvagtimester, samt om de interne instrukser som arresthuset måtte have udfærdiget vedrørende kompetence til at træffe beslutning om ophør af sikringscelleanbringelse.

Arresthuset har oplyst at kompetencen til at træffe beslutning om ophør af sikringscelleanbringelse ifølge arresthusets interne instrukser er uddelegeret til at omfatte de tre koordinerende overvagtimestre samt de til enhver tid værende stedfortrædere for disse. Arresthuset har videre oplyst at der i de fire sager er forholdt i overensstemmelse med disse instrukser.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Dette giver mig ikke anledning til bemærkninger.

Ad pkt. 8.6. – Observationscelleanbringelse

Jeg har i rapporten måttet udtale kritik i to tilfælde.

Jeg anmodede om nærmere oplysninger i seks tilfælde.

Efter at have undersøgt disse seks tilfælde har Direktoratet for Kriminalforsorgen i tre tilfælde udtalt kritik af Arresthuset i Køge.

Jeg er enig i den kritik som Direktoratet for Kriminalforsorgen har udtalt i de tre tilfælde.

Om de tre tilfælde hvor direktoratet ikke har udtalt kritik, bemærker jeg følgende:

I rapporten bad jeg oplyst om der var sket visitation i nogle nærmere angivne tilfælde.

Direktoratet har oplyst at arresthuset den 18. august 2000 telefonisk har oplyst at der ikke er sket visitation i disse tilfælde. Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg foretager mig ikke videre vedrørende dette spørgsmål.

I rapporten bad jeg oplyst om det er i overensstemmelse med arresthusets interne forskrifter at beslutning om anbringelse i observationscelle i fire tilfælde blev truffet af en overvagtimester og i tre tilfælde af en fængselsfunktionær.

Direktoratet har oplyst at arresthuset har oplyst at de fængselsfunktionærer som traf afgørelse i de tre tilfælde, var afløsere på overvagtmeisterposten. Der er således handlet i overensstemmelse med de internt fastsatte regler.

Jeg foretager mig ikke videre vedrørende dette spørgsmål.

I rapporten bad jeg oplyst om der i de tilfælde hvor der af fængselsfunktionærerne/overvagtmeisteren er truffet afgørelse om ophør af observationscelleanbringelsen, er handlet i overensstemmelse med arresthusets interne regler.

Direktoratet har oplyst at fængselsfunktionærerne i de tilfælde hvor de har truffet beslutning om ophør af observationscelleanbringelse, har fungeret som overvagtministre. Der er således handlet i overensstemmelse med de internt fastsatte regler.

Jeg foretager mig ikke videre vedrørende dette spørgsmål.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har i udtalelsen af 21. november 2000 anført at min gennemgang af rapporterne viser at der er behov for en generel forbedring af kvaliteten af rapportmaterialet. Direktoratet har herved bemærket at direktoratets rejseinspektion ved besøg i arresthuset i 1996 konstaterede fejl som gik igen ved min inspektion, f.eks. forskellige fejl vedrørende formalia i forbindelse med forhørscelleanbringelser, forkert hjemmelshenvisning i disciplinærsager og manglende begrundelse for anbringelse i enrum.

Direktoratet har anmodet arresthuset om at oplyse på hvilken måde arresthuset vil sikre den tiltrængte forbedring af kvaliteten af rapportmaterialet.

Jeg kan tilslutte mig direktoratets opfattelse hvorefter det er tiltrængt med en forbedring af kvaliteten af rapportmaterialet i Arresthuset i Køge.

Jeg anmoder om at blive orienteret om hvad der videre sker vedrørende dette spørgsmål.

Ad pkt. 9. – Opfølgning

Jeg beder om at arresthuset sender de oplysninger mv. som jeg har bedt om, tilbage gennem Direktoratet for Kriminalforsorgen for at direktoratet kan få lejlighed til at kommentere det som arresthuset har anført.

Ad pkt. 10. – Underretning

Denne opfølgingsrapport sendes til Arresthuset i Køge, Politimesteren i Køge, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Folketingets Retsudvalg og de indsatte i arresthuset. Som nævnt sendes opfølgingsrapporten sammen med rapporten af 28. april 2000 til justitsministeren.

Inspektionschef
Lennart Frandsen